

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19301
Tarih : 18.08.2021

10/4507

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ankara Pursaklar Saray Çocuk Evleri Sitesi'nde devlet koruması altında bulunan 16 yaşındaki Y.A.'nın akranları tarafından fiziksel şiddet, tehdit, zorbalık ve kötü muameleyle maruz kaldığı yönündeki ciddi iddiaların; kurum personelinin gerekli müdahaleyi yapmadığı, çocuğun şikâyetlerini dile getirmesinin engellendiği ve ailenin çocuğun başka bir birime nakledilmesi yönündeki başvurularının sonuçlandırılmadığı iddialarıyla birlikte bütünlüklü biçimde araştırılması gerekmektedir. 9 Ağustos 2026 tarihli adli muayene süreci ve aile tarafından bize sunulan bilgi ve başvurular, olayın yalnızca bireysel bir anlaşmazlık olarak değil, devlet koruması altındaki çocukların güvenliği, kurumların denetimi, personelin sorumluluğu ve çocuk haklarının korunması açısından ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda, Y.A.'ya yönelik şiddet ve kötü muamele iddialarının tüm yönleriyle ortaya çıkarılması, varsa ihmalî veya kusuru bulunan kamu görevlilerinin ve diğer sorumluların tespit edilmesi, adli ve idari süreçlerin etkin biçimde yürütülmesi, çocuğun can güvenliğinin ve üstün yararının güvence altına alınması, ailenin yer değişikliği talebinin değerlendirilmesi ve benzer olayların diğer çocuk bakım kuruluşlarında yaşanmasının önlenmesine yönelik yapısal tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Ankara'nın Elmadağ ilçesinde yaşayan Münevver Özdemir'in, yaklaşık üç aydır devlet koruması altında bulunan 16 yaşındaki kızı Y.A.'nın Ankara Pursaklar'daki Saray Çocuk Evleri Sitesi'nde akran zorbalığı, fiziksel şiddet, tehdit ve kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki iddiaları kamuoyuna ve tarafımıza yansımıştır. Söz konusu iddialar, devletin koruma ve gözetim sorumluluğu altında bulunan bir çocuğun güvenliği, yaşam hakkı, beden bütünlüğü, insan onuruna uygun bakım hakkı ve çocuk yararı ilkesi bakımından değerlendirilmesi gereken ciddi bir kamu yönetimi ve çocuk hakları meselesidir.

Tarafımıza ulaşan bilgi ve belgelerde; çocuğun kaldığı A-24 biriminde başka çocuklar tarafından darp edildiği, çeşitli eşyalarla vurulduğu, sigara ile yakıldığı, eşyalarının ve parasının zorla alındığı, tehdit edildiği ve şiddeti bildirmesi hâlinde daha ağır şiddete maruz kalacağı yönünde korkutulduğu iddiaları bulunmaktadır. Anne tarafından ayrıca çocuğun yeterli beslenemediği, kurum personelinin yaşananlara zamanında müdahale etmediği ve çocuğun şikâyetlerinin dikkate alınmadığı ileri sürülmektedir.

Ekli belgelerde yer alan 9 Ağustos 2026 tarihli adli muayene kaydı da iddiaların yalnızca sözlü anlatımlardan ibaret olmadığını, çocuğun sağlık kuruluşunda adli muayeneden geçirildiğini göstermektedir. Aynı tarihte alınan anne beyanında ise çocuğun vücudunda morluk, kızarıklık ve elinde yanık izine ilişkin anlatımlar ile kurumda yaşandığı ileri sürülen şiddet olayları aktarılmıştır.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun temel yaklaşımı çocuğun üstün yararının gözetilmesi ve korunma ihtiyacı bulunan çocukların haklarının güvence altına alınmasıdır. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu kapsamında çocuk evleri ve çocuk evleri siteleri, korunma ihtiyacı bulunan çocukların bakımının devletin gözetim ve denetimi altında gerçekleştirildiği sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

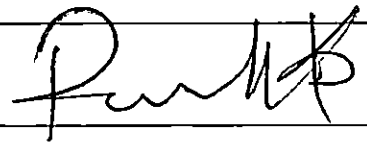
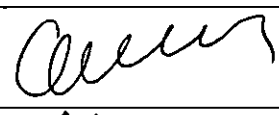
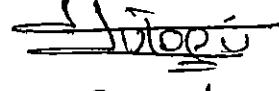
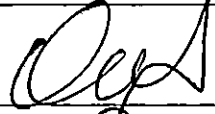
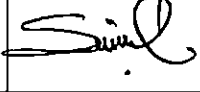
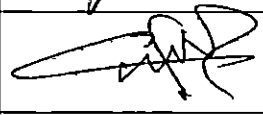
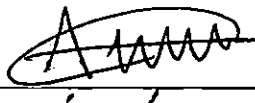
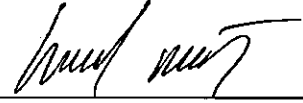
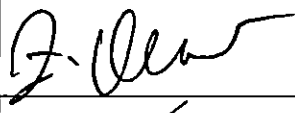
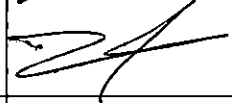
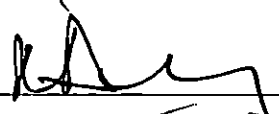
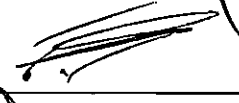
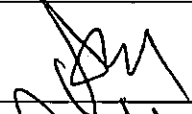
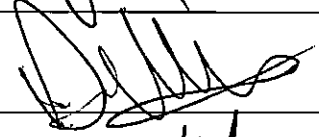
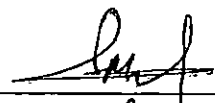
Dolayısıyla devlet koruması altındaki bir çocuğun aynı koruma mekanizması içerisinde şiddete, zorbalığa, tehdide veya ihmale maruz bırakıldığı iddiası, münferit bir disiplin sorunu olarak görülemez. Bakanlığın çocukların bakım, korunma, nakil, izleme ve kuruluşların denetiminden sorumlu olduğu da Bakanlığın görev tanımlarında açıkça belirtilmektedir. Özellikle çocuğun şiddeti bildirmesi hâlinde daha fazla zarar göreceği yönünde korkutulduğu iddiası, kurum içi şikâyet ve ihbar mekanizmalarının çocuk açısından güvenli olup olmadığının ayrıca araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Şikâyetlerin bizzat hakkında iddia bulunan personel eliyle değerlendirilmesi ihtimali ise idari soruşturmanın bağımsızlığı ve tarafsızlığı bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Ailenin çocuğun bulunduğu evin değiştirilmesi yönündeki başvurularının sonuçlandırılmadığı iddiası da ayrıca incelenmelidir. Bakanlığın mevcut düzenlemelerinde çocukların yaş, cinsiyet ve gelişim özellikleri ile psikososyal ihtiyaçlarına göre yerleştirilmesi ve gerekli hâllerde tertip/nakil işlemlerinin yürütülmesi öngörülmektedir. Bu nedenle olayın tüm yönleriyle, çocuk hakları ve üstün yarar ilkesi temelinde, kurum yönetiminden bağımsız bir idari incelemeye tabi tutulması; varsa ceza soruşturmasının etkin biçimde yürütülmesi, ihmali, kusuru veya sorumluluğu bulunan kişi ve yöneticilerin tespit edilmesi; delillerin korunması ve çocuğun yeniden mağdur edilmesinin önlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca olayın münferit olup olmadığı, aynı kuruluştaki veya Bakanlığa bağlı diğer çocuk bakım kuruluşlarında benzer şiddet, zorbalık, ihmal ve güvenlik sorunlarının bulunup bulunmadığı araştırılmalı; personel, güvenlik, yemek, bakım ve diğer hizmetlere ilişkin varsa hizmet alımı ve ihale süreçleri de kamu yararı, çocuk güvenliği ve etkin denetim ilkeleri bakımından incelenmelidir.

Devletin koruması altındaki bir çocuğun devletin gözetimindeki bir kurumda yeniden şiddet mağduru hâline gelmesi kabul edilemez. Öncelik, çocuğun can güvenliğinin sağlanması, psikososyal bütünlüğünün korunması ve üstün yararının güvence altına alınmasıdır. Bu kapsamda ailenin çocuğun mevcut birimden alınarak güvenli başka bir birime nakledilmesi yönündeki talebi de gecikmeksizin değerlendirilmelidir.

Bu kapsamda, Y.A.'ya yönelik şiddet ve kötü muamele iddialarının tüm yönleriyle ortaya çıkarılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
2			
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DIYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	